

1999
Кж. I 1132/99

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгомира Стојановића, као председника већа, Владимира Даниловића, Љубомира Вучковића, Миодрага Јаковљевића и Божа Ракочевића, као чланова већа и саветника Врховног суда Бранкице Рацковић, као записничара, у кривичном предмету против оптуженог Павла Драшковића и др, због кривичног дела убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) и др, решавајући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици, бранилаца оптуженог Павла Драшковића, адвоката Илија Радуловића из Шапца и адвоката Драгорада Сретеновића из Сремске Митровице, оптуженог Горана Вуковића и његовог браниоца - адвоката Звонка Марковића из Крагујевца и бранилаца оптуженог Милана Николића, адвоката Вељка Губерине из Београда, адвоката Ненада Вукасовића из Новог Београда и адвоката Оливере Јелкић из Сремске Митровице, изјављених против пресуде Окружног суда у Сремској Митровици К. бр. 28/94 од 26. априла 1996. године, после седнице већа одржане у смислу члана 371. Закона о кривичном поступку (ЗКП), дана 4. марта 1999. године, у присуству браниоца оптуженог Павла Драшковића, адвоката Илије Радуловића, бранилаца оптуженог Милана Николића, адвоката Вељка Губерине, адвоката Ненада Вукасовића и адвоката Оливере Јелкић и браниоца оптуженог Петра Живковића, адвоката Оливере Јелкић, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ се као неосноване жалбе Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици, бранилаца оптуженог Павла Драшковића, адвоката Илије Радуловића из Шапца и адвоката Драгорада Сретеновића из Сремске Митровице, оптуженог Горана Вуковића и његовог браниоца, адвоката Звонка Марковића из Крагујевца и бранилаца оптуженог Милана Николића, адвоката Вељка Губерине из Београда, адвоката Ненада Вукасовића из Новог Београда и адвоката Оливере Јелкић из Сремске Митровице, и пресуда Окружног суда у Сремској Митровици К. бр. 28/94 од 26. априла 1996. године, ПОТВРЂУЈЕ.

Образложење

Окружни суд у Сремској Митровици пресудом К. бр. 28/94 од 26. априла 1996. године огласио је кривим и осудио на казне затвора оптуженог:

- Павла Драшковића, за кривично дело убиства из ниских побуда из члана 47, став 2. тачка 4. КЗРС, на штету Крошлак Стевана, за које му је утврдио казну затвора у трајању од осам година; за кривично дело изазивање националне, расне и верске мрежње, раздора и нетрпеливости из члана 134. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗСРЈ), за које му је утврдио казну затвора у трајању од две

696

Кж. I 1132/96

2.

године и за кривично дело из члана 33. став 2. у вези става 1. Закона о оружју и муницији РС, за које му је утврдио казну затвора у трајању од једне године, па га је за наведена кривична дела применом члана 48. став 2. КЗСРЈ осудио на јединствену казну затвора у трајању од 10 година, уз урачунавање временаведеног у притвору од 12.октобра 1993. године па надаље;

- Горана Вуковића, за три кривична дела убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС и то једно на штету Николе Оскомића, друго на штету Агице Оскомић и треће на штету Марије Томић, свих из Кукујеваца, па му је за свако од ових кривичних дела утврдио казну затвора у трајању од по осам година, за кривично дело изазивање националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ, за које кривично дело му је утврдио казну затвора од једне године и за кривично дело из члана 165. став 1. КЗРС, учињено на штету Илић Небојше, за које му је утврдио казну затвора у трајању од три месеца, па га је због наведених кривичних дела, применом члана 48. став 2. КЗСРЈ осудио на јединствену казну затвора у трајању од 15 година, уз урачунавање временаведеног у притвору од 13.октобра 1993. године па надаље; и

- Милана Николића, за кривично дело изазивање националне, расне и верске мрежње, раздора и нетрпељивости из члана 134. став 2. у вези става 1, а све у вези члана 23. КЗСРЈ у подстрекавању, а за које кривично дело га осудио на казну затвора у трајању од три године и шест месеци, уз урачунавање временаведеног у притвору од 13. октобра 1993. године до 27. априла 1996. године.

Према оптуженима Павлу Драшковићу и Горану Вуковићу изречена је и мера одузимања предмета из члана 69. КЗСРЈ, како је наведено у изреци првостепене пресуде.

Оптужени Павле Драшковић, Горан Вуковић и Милан Николић, су на основу члана 98. став 3. ЗКП обавезани да солидарно накнаде суду трошкове кривичног поступка у укупном износу од 4.862,00 динара, као и да плате на име паушала сваки по 500,00 динара суду, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Осим тога, истом пресудом, ослобођени су од оптужбе на основу члана 350. тачка 3. ЗКП, оптужени Милан Николић да је учинио кривично дело убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС у подстрекавању, у вези члана 23. КЗСРЈ, на штету Крошлак Стевана, Агице Оскомић, Николе Оскомића и Марије Томић, оптужени Павле Драшковић да је као саизвршилац са оптуженим Гораном Вуковићем, извршио три кривична дела убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС, и то на штету Николе Оскомића, Агице Оскомић и Марије Томић, Горан Вуковић да је извршио као саизвршилац са оптуженим Павлом

Драшковићем кривично дело убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС, на штету Стевана Крошлека, и оптужени Петар Живковић да је извршио кривично дело изазивање расне, националне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134. став 2. у вези став 1. КЗСРЈ, све у вези члана 23. КЗСРЈ у подстрекавању.

Против ове пресуде изјавио је жалбу Окружни јавни тужилац у Сремској Митровици и то због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, када је у питању ослобађајући део пресуде који се односи на оптуженог Петра Живковића, па је предложио да се у том делу првостепена пресуда делимично укине у односу на овог оптуженог и врати првостепеном суду на поновно суђење и због повреде кривичног закона у односу на оптуженог Милана Николића, који се односи на део пресуде, којим је оглашен кривим због кривичног дела из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ, у вези члана 23. КЗСРЈ, са предлогом да се у том делу првостепена пресуда делимично преиначи, тако да се оптужени Милан Николић огласи кривим да је извршио три кривична дела из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС, у вези члана 23. КЗСРЈ, у односу на оштећене Агице Оскомић, Николу Оскомића и Марију Томић и за кривично дело из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ, у вези члана 23. КЗСРЈ, у односу на оштећеног Стевана Крошлака.

На жалбу Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици поднели су одговоре:

- Бранилац оптуженог Милана Николића, адвокат Ненад Вукасовић, са предлогом да се жалба као неоснована одбије, и

- Бранилац оптуженог Петра Живковића, адвокат Оливера Јелкић, у којем предлаже да се жалба окружног јавног тужиоца као неоснована одбије и првостепена пресуда у односу на овог оптуженог потврди.

Против исте пресуде у осуђујућем делу изјавили су жалбе:

- Бранилац оптуженог Павла Драшковића, адвокат Илија Радуловић, због битних повреда закона у кривичном поступку, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да се у односу на кривично дело и члана 33. став 2. Закона о оружју и муницији РС, првостепена пресуда преиначи и оптуженом изрекне блажа (ублажена казна) а у односу на кривично дело убиства из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС и у односу на кривично дело из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ првостепена пресуда укине и врати

638

Кж. I 1132/96

4.

првостепеном суду на поновно суђење, као и да о седници већа буду обавештени оптужени и његов бранилац;

- Бранилац оптуженог Павла Драгшковића, адвокат Драгорад Сретеновић, због битних повреда одредаба Закона о кривичном поступку, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење због кривичног дела из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС и због кривичног дела из члана 134. става 2. у вези става 1. КЗСРЈ, а у односу на кривично дело из члана 33. став 2. Закона о оружју и муницији РС, да се првостепена пресуда преиначи у погледу казне и оптуженом изрекне блажа казна;

- Оптужени Горан Вуковић, сам, због порешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене кривичног закона, са предлогом да се првостепена пресуда у целисти укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- Бранилац оптуженог Горана Вуковића, адвокат Звонко Марковић, због битних повреда Закона о кривичном поступку, погрешно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да се првостепена пресуда преиначи у односу на три кривична дела у односу на члан 47. став 2. тачка 4. КЗРС и кривичног дела из члана 134. става 2. у вези става 1. КЗСРЈ, и оптужени за ова кривична дела ослободи од оптужбе или пак да се у том делу првостепена пресуда укине и врати првостепеном суду на поновно суђење, а у односу на кривично дело из члана 165. став 1. КЗРС да се иста преиначи и оптужба одбије или да се у том делу првостепена пресуда преиначи у погледу одлуке о казни и оптуженом изреке блажа јединствена казна, као и да о седници већа буду обавештени оптужени и његов бранилац;

- Бранилац оптуженог Милана Николића, адвокат Вељко Губерина, због битних повреда одредаба Закона о кривичном поступку, порешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, одлуке о казни и одлуке о трошковима кривичног поступка и паушала, са предлогом да се првостепена пресуда укине и врати првостепеном суду на поновно разматрање и одлучивање или да се бар иста преиначи и оптужени ослободи од кривичне одговорности, као и да о седници већа буду обавештени оптужени и његов бранилац;

- Бранилац оптуженог Милана Николића, адвокат Ненад Вукасовић, због битних повреда одредаба Закона о кривичном поступку, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или пак да се иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, као и да о седници већа буду обавештени оптужени и његов бранилац; и

5.

- Бранилац оптуженог Милана Николића, адвокат Оливера Јелкић, због битних повреда одредаба Закона о кривичном поступку, погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни са предлогом да се побијана пресуда укине и врати првостепеном суду на поновно суђење или пак преиначи и оптужени ослободи од оптужбе, као и да о седници већа буду обавештени оптужени и њен бранилац.

Врховни суд је одржао седницу већа у смислу члана 371.ЗКП, којој су присуствовали: бранилац оптуженог Павла Драшковића, адвокат Илија Радуловић, браниоци оптуженог Милана Николића, адвокати Вељко Губерина, Ненад Вукасовић и Оливера Јелкић и бранилац оптуженог Петра Живковића, адвокат Оливера Јелкић. Седници нису присуствовали Републички јавни тужилац Србије, бранилац оптуженог Павла Драшковића, адвокат Драгорад Сретеновић, бранилац оптуженог Горана Вуковића, адвокат Звонко Марковић, оптужени Милан Николић и оптужени Петар Живковић, који су о њој уредно обавештени. О седници већа обавештени су преко Управе КП дома Сремска Митровица оптужени Павле Драшковић и Горан Вуковић, али без налога за привођење, јер је веће Врховног суда оценило да није целисходно њихово присуство седници.

Републички јавни тужилац Србије у свом допису Ктж. бр. 1179/96 од 3. марта 1999. године предложио је да се пресуда првостепеног суда у ослобађајућем делу, који се односи на оптуженог Петра Живковића (због кривичног дела из члана 134. став 2. у вези члана 23. став 1. КЗСРЈ) укине и предмет у том делу врати првостепеном суду ради поновног суђења и одлучивања, а да се побијана пресуда преиначи тако што ће чињенични опис радње извршења кривичног дела који је дат у тачки 2, у односу на оптуженог Милана Николића, правно квалификовати, тако што ће бити оглашен кривим да је извршио три кривична дела убиства из ниских побуда у подстрекавању из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС у вези члана 23. КЗСРЈ на штету Оскомић Николе, Оскомић Агице и Томић Марије и једно кривично дело изазивања националне, расне и верске мржње, раздора или нетрпељивости у подстрекавању из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ и у вези члана 23. КЗСРЈ на штету Крошлаек Стевана у смислу жалбених разлога и жалбеног предлога из изјављене жалбе Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици, а да се изјављене жалбе оптуженог Вуковић Горана, и његовог браниоца, бранилаца оптуженог Драшковић Павла и бранилаца оптуженог Николић Милана, као неосноване одбију и пресуда првостепеног суда у том делу потврди.

Браниоци оптужених који су присуствовали седници већа остали су у свему при наводима и предлозима у изјављеним жалбама, а они од присутних који су изјавили одговор на жалбу Окружног јавног тужиоца и при наводима и предлозима у тим одговорима.

6.

Врховни суд је на седници већа размотрио све списе овога предмета, заједно са побијаном пресудом, изјављеним жалбама и одговорима на жалбу Окружног јавног тужиоца. Имајући у виду жалбене наводе, као и усмена излагања и предлоге изнете на седници већа од стране бранилаца оптужених и писмени предлог Републичког јавног тужиоца Србије, Врховни суд је нашао:

Побијајући првостепену пресуду у ослобађајућем делу, у односу на оптуженог Петра Живковића, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, у жалби Окружног јавног тужиоца се истиче да правилним вредновањем и оценом првих одбране оптужених Павла Драшковића, Горана Вуковића и Петра Живковића, које су биле непротивуречне са осталим изведеним доказима на главном претресу, суд је морао заузети чињенични закључак, да се оптужени Петар Живковић у присуству оптужених Милана Николића, Павла Драшковића и Горана Вуковића (пошто се сложио) са основном идејом оптуженог Милана Николића, да на територији СРЈ у селима западног дела Срема, претежно настањеним хрватским и другим несрпским живљем, озбиљним претњама и принудом, треба вршити притисак на Хрвате и на припаднике других несрпских националности, те вршењем угрожавања њихове сигурности треба их застрашити тако да напусте та села, да то застрашивање "одјекне" и да се на тај начин убрза иселавање, а да је посебно истакао, да је такав Стеван Крошлак "Иштук" из Сота, Словак, и да се према њему изврши притисак, тако што ће остали оптужени доћи ноћу у кући Крошлакову, маскирани капуљачама са прорезима за очи и са оружјем у рукама, упереног у истог, па ће оштећени схватити ово као озбиљну претњу убиством и да ће се иселити из своје куће у Соту, у Хрватску, а да ће то утицати и на друга лица несрпске националности, да се и она иселе из Сота, али првостепени суд није дошао до оваквог закључка. Такође се у жалби наводи да су оптужени Милан Николић, Павле Драшковић и Горан Вуковић, код оптуженог Петра Живковића у Сот, дошли са фронта, из тада постојеће Републике Српске Крајине и нису били житељи Срема и мештани Сота, јер су житељи Јужног дела Србије, које је удаљено од Сота, па нису ни знали кога треба заплашити. Посебно се указује и на поверљиве разговоре, које је води оптужени Петар Живковић, са осталим оптуженима, у вези убиства у Соту и Кукујевцима, коментаришући шта је погрешно, а шта стручно урађено, па зато не стоји навод у пресуди да је оптужени Петар Живковић био изманипулисан и искоришћен, поготову што му је коза донета на поклон. Стога је од стране првостепеног суда чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, по оцени јавног тужиоца.

Међутим, Врховни суд налази да су ови наводи неосновани, јер је првостепени суд све проведене доказе и одбране оптужених, наведене у образложењу побијане пресуде, детаљно ценио, како појединачно, тако и у њиховом међусобном склопу и повезаности, а нарочито одбране Петра Живковића, Павла Драшковића и Горана Вуковића, па је основано закључио, да није доказано да је оптужени Петар Живковић извршио

кривично дело које му је оптужним актом стављено на терет. Наиме, сведоци Петар Крошлак, Сузана Крошлак и Мијо Довчак, су потврдили да су оштећени Стеван Крошлак и оптужени Петар Живковић, били у добрим односима, да је оштећени Крошлак помагао у обављању неких послова са трактором оптуженом, да је оштећени дао глас Радикалној странци на изборима, чији је председник у селу био оптужени и да се оштећени није бавио политиком. О понашању оптуженог Петра Живковића су се изјаснили сведоци Бранко Шафарик и Петар Гаврић, који су потврдили да оптужени Петар Живковић није испољавао нетрпељивост према некој националности, да се залагао за мир у селу и да се борио да не дође до експлозије у селу. Према томе, правилно првостепени суд закључује да оптужени, како су га описали сведоци, није могао истовремено и да се залаже за безбедност и мир у селу, и да распирује националну мржњу и раздор у том истом селу а посебно не преко оштећеног Стевана Крошлака, са којим је био у добрим односима. Правилно је цењена и одбрана оптуженог, коју је дао у истрази, а коју је суд прихватио, јер је иста логична и животна, док одбрану оптуженог на главном претресу није прихватио, а о чему је суд дао веома јасне и опширне разлоге у пресуди (страна 63. и 64.), а које у свему прихвата и Врховни суд.

Врховни суд је ценио и друге наводе Окружног јавног тужиоца којима се чињенична утврђења првостепеног суда побијају, па је нашао да су без основа, те да је првостепени суд правилно поступио, када је оптуженог Петра Живковића, на основу члана 350. тачке 3. ЗКП, ослободио од оптужбе, да је извршио кривично дело расне, националне и верске мржње, раздора или нетрпељивости из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ, а све у вези члана 23. КЗСРЈ у подстрекавању.

Осим тога, у жалби Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици се наводи да осуђујући део пресуде у односу на оптуженог Милана Николића, а који се односи око припрема извршења убиства у Кукујевцима су правилно утврђене. Правилно је утврђено, како су оптужени дошли на лице места, како су били обучени, маскирани, ко је понео пајсер а ко пиштољ, да их је оптужени Милан Николић довео путничким возилом марке "Лада", до куће оштећених Оскомића и да их у одређено време сачека. Међутим, по оцени јавног тужиоца, ове радње, које је извршио оптужени Милан Николић, а поготову давање пиштоља са пригушивачем, представљају такве радње, због којих је првостепени суд морао да закључи да је оптужени Милан Николић извршио три кривична дела убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС, у подстрекавању у вези члана 23. КЗСРЈ, на штету Николе и Агице Оскомић и Марије Томић. Врховни суд је ове жалбене наводе оценио неоснованим. Ово зато, што је првостепени суд полазећи управо од одбрана оптужених Павла Драшковића, Горана Вуковића и Петра Живковића, датим, у претходном поступку, да је оптужени Милан Николић подстрекавао оптужене Павла Драшковића и Горана Вуковића, да угрожавањем сигурности, озбиљним претњама и принудом изврше притисак на Хрвате и

642

8.

на припаднике других несрпских националности у селима Западног дела Срема и да то застрашивање "одјекне" како би се убрзало њихово исељавање. Према томе, оптужени Милан Николић је подстрекао оптужене Павла Драшковића и Горана Вуковића да распаљују националну мржњу и нетрпељивост и у односу на породицу Оскомић у Кукујевцима, угрожавањем њихове сигурности, па његове радње имају све карактеристике кривичног дела из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ, у вези члана 23. КЗСРЈ, а не кривичног дела из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС, у вези члана 23. КЗСРЈ, како се то наводи у жалби јавног тужиоца. Ово су у целости потврдили у својим одбранама оптужени Павле Драшковић и Горан Вуковић у претходном поступку, јер су они реализовали идеју оптуженог Милана Николића, и то прво у селу Соту, а затим и у селу у Кукујевцима. Ово је такође потврдио и оптужени Петар Живковић, са којим је након ових догађаја, разговарао оптужени Милан Николић и том приликом коментарисао да је направљена грешка са њихове стране, да су направили глупост и у Соту и у Кукујевцима, с тим што је рекао да је у Соту погрешно Павле Драшковић, а у Кукујевцима је рекао да је урађено стручно са пригушивачем и у рукавицама. Из овакве изјаве оптуженог Петра Живковића и одбрана оптуженог Павла Драшковића, Горана Вуковића не произилази да је оптужени Милан Николић, подстрекавао ове оптужене да изврше кривично дело убиства, већ да озбиљним претњама и принудом изврше притисак на Хрвате и на припаднике других несрпских националности, да напусте та села, те да застрашивање "одјекне" и убрзају исељавање, па је навео оптужене Павла Драшковића и Горана Вуковића да управо они ову његову идеју реализују и то прво у Соту, а потом у Кукујевцима.

Зато Врховни суд налази да је жалба Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици неоснована, када је у питању побијање првостепене пресуде у наведеном делу, у односу на оптуженог Милана Николића и по овом законском основу.

Побијајући првостепену пресуду у осуђујућем делу, због битне повреде одредаба кривичног поступка у жалбама бранилаца оптуженог Павла Драшковића, адвоката Илије Радуловића и Драгорада Сретеновића, браниоца оптуженог Горана Вуковића, адвоката Звонка Марковића и бранилаца оптуженог Милана Николића, адвоката Вељка Губерине, Ненада Вукасовића и Оливере Јелкић се указује, да је првостепени суд погрешно засновао своју одлуку на исказима оптужених Павла Драшковића, Горана Вуковића и Петра Живковића, које су ове дали у претходном поступку, мада су оптужени саслушани супротно одредби члана 218. става 8. и 9. ЗКП, јер је над оптуженима примењена психичка и физичка тортура, да су оптужени у притвору обилазили радници СУП-а, који су вршили притисак и наредили им коју одбрану морају да изложе истражном судији, па је оптужени Павле Драшковић добио писани текст, који је научио напамет и затим га пренео, као своју изјаву у записник код

истражног судије. Затим се указује на записник о увиђају који је састављен супротно одредби члана 79. ЗКП, односно реконструкцији која је вршена супротно одредби члана 239. ЗКП. У неким од наведених жалби одређено се наводи да је тиме првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 364. став 1. тачка 8. ЗКП, док се из осталих у којима се то изричито не истиче, према њиховој садржини може закључити да стоје на становишту, да се ради о овој битној повреди одредаба кривичног поступка. Дакле, ове жалбе сматрају да се побијана пресуда заснива на доказима, на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати, те да су ти записници морали бити издвојени у складу са одредбама члана 83. ЗКП.

Врховни суд ове жалбене наводе оцењује неоснованим. По мишљењу овог суда не ради се о признањима - записницима о саслушању оптужених у истрази, који би имали карактер записника о овим исказима из списка члана 83. ЗКП, на којима се пресуда не би могла заснивати. При свему томе, свакако је од значаја рећи, да за овакву тврдњу треба имати у виду чињенице и то: прво, да према оптуженима приликом испитивања код истражног судије није било силе или претње, и друго, да су ови искази поткрепљени исказима саслушаних сведока, суочењем је између оптужених, материјалним доказима и налазом и мишљењем вештака (балистичара медицинске струке), (записником о увиђају, реконструкцији, фототодокументације лица места, потврдом о одузетим предметима, вештачењем материјала) и друго.

Наиме, оптужени у својим одбранама код истражног судије, нису тврдили да је према њима примењена сила или претња, пре саслушања код истражног судије, а нити да је њима неко сугерисао, какву ће изјаву дати истражном судији. Записници о саслушању оптужених у претходном поступку указују, да се у току саслушања поштовао закон и личност оптужених. Такође не види се примена било какве силе или претње или присуство неког лица, које по закону не би могло бити присутно, када се оптужени испитује.

Оптужени су према подацима из списка предмета, приликом саслушања и суочења код истражног судије дали своје исказе слободним излагањем своје одбране, неометани, док су им питања постављена на крају исказа, што се види из поменутих записника. На записнику о испитивању окривљеног код истражног судије дана 27. октобра 1993. године (страна 91. списка) Горан Вуковић је између осталог и ово изјавио "... Моја супруга је стара 15 година, о овом ништа не зна. Када сам дошао у СУП у Шид да испричам о овом догађају, ја сам дошао самоиницијативно без позива, без хапшења, без привођења и самовољно сам без притиска испричао догађај како се одиграо у Соту и Кукујевцима. Мене нико није малтретирао, већ сам, сам дошао да пријавим овај догађај и то само зато што сам био у психичком стању под неким притиском, јер сам да се растеретим тога што се догодила и то све у циљу јер сам одлучио да живим један нормалан живот

пошто сам добио сина...". Оптужени су имали браниоце, који су били присутни њиховом саслушању, могли су да постављају питања и да стављају одговарајуће примедбе и без сметњи да врше своју процесну улогу. Све ово указује, да према оптуженима приликом саслушања код истражног судије није примењена сила или претња, па ни у циљу изнуђавања исказа. Ово се исто односи на навод жалбе, са допуном, браниоца оптуженог Павла Драшковића, адвоката Илије Радловића и браниоца истог оптуженог, адвоката Драгорада Сретеновића, који се позива на исказ сведока Саше Новоселца, а чији је исказ потпуно супротан извештају лекара др Горана Поповића, који је прегледао сва четири оптужена, и том приликом је нашао да је налаз био уредан. Никакве повреде нису нађене, нити је неком од њих лекар прописао неку терапију, која би указивала да нешто није било у реду, па је суд правилно нашао да у предкривичном поступку није било физичког малтретирања. Приликом првог саслушања оптуженог Павла Драшковића, код истражног судије, дана 15.октобра 1993. године, оптужени је дао своју одбрану на записнику веома јасну, повезану и са доста детаља, а из чега произилази да је био веома сталожен, тако да ни у ком случају не стоји исказ сведока Саше Новоселца, који је оптуженог приказао, да је тешко ходао, услед батина, јер би сигурно и истражни судија ово запазио, обзиром на његово дугогодишње искуство, па би ту чињеницу констатовао у записнику и упутио оптуженог на лекарски преглед. Постоји видео снимак са датумом од 13.октобра 1993. године, на којем се види оптужени који нормално стоји и хода, а и комуницира са истражним судијом.

Све изнето указује, да се искази оптужених у истрази не могу довести у сумњу наводима у жалбама, јер нису дати под принудом или сугестијом, дакле, противно одредбама ЗКП и зато не спадају списи из члана 83. ЗКП, који би требало бити издвојени.

Ово се исто односи и на записник о увиђају и записник о реконструкцији. У вези записника о увиђају у селима Соту и Кукујевцима, првостепени суд је у пресудама (странице 51 и 69), а у вези реконструкције (странице 48, 59 и 60), дао образложење, које у свему прихвата и Врховни суд. Наиме, записници о увиђају и реконструкцији су обављени у складу са одребама чланова 79. и 239. ЗКП, с тим што је истражни судија у складу одредбе члана 240. ЗКП могао затражити помоћ, стручног лица криминалистичко-техничке, саобраћајне или друге струке, које ће по потреби предузети и проналажење, обезбеђивање или описивање трагова, извршити потребна мерења и снимања, сачинити скице или прикупити друге податке, а то је право очигледно користио истражни судија Бранко Црнић, који је затим сачинио записник о овим извршеним радњама. Приликом извршене реконструкције били су присутни браниоци, о чему се изјаснио истражни судија и бранилац оптуженог Горана Вуковића, адвокат Стојан Урукало, с тим што је првостепени суд правилно прихватио исказ сведока Бранка Црнића, да је на лицу места приликом вршења

645

реконструкције у Соту и Кукујевцима, прво у рукопису сачињен записник, а касније је исти у суду откуцан и исти се налази у спису. Присуство оперативног радика СУП Милорада Поповића је образложен на 61-ој страни пресуде, а које разлоге у целости прихвата и овај суд. Исправност ових записника није доведена у сумњу жалбеним наводима.

Имајући све ово у виду, по оцени Врховног суда искази оптужених у истрази и поменути записници, су законити и на њима се може апсолутно заснивати пресуда, као што то правилно налази првостепени суд, који је то и учинио, па је на овим доказима засновао своју одлуку.

У жалбама бранилаца оптужених Павла Драшковића, Горана Вуковића и Милана Николића, пресуда се побија из због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 364. став 1. тачка 11. ЗКП, и, с тим у вези тврди да суд није ценио одбране оптуженог Павла Драшковића и његовог браниоца у завршној речи, затим да су у изреци првостепене пресуде и образложењу, код оцене изведених доказа, утврђује као истинита чињеница да су оптужени Павле Драшковић, Горан Вуковић и Милан Николић, пре извршења кривичних дела, за која су оглашени кривим склопили чврсто пријатељство, а што није тачно и да пресуда нема разлоге о одлучним чињеницама у односу на оптужене Милана Николића, те да је изрека пресуде у односу на оптуженог Павла Драшковића, Горана Вуковића и Милана Николића неразумљива, противуречна разлозима и да су разлози пресуде нејасни и противуречни изведеним доказима.

Врховни суд, међутим, налази да изрека-побијане пресуде није неразумљива. Наиме, у смислу члана 357. став 4. ЗКП, у вези члана 351. став 1. тачка 1. ЗКП, у изреци првостепене пресуде, којом се оптужени оглашава кривим, морају бити назначене чињенице и околности које чине обележја кривичног дела, дакле, место, време и начин извршења, као и оних од којих зависи примена одређене одредбе кривичног закона. Те чињенице у изреци побијане пресуде су садржане. Затим, према оцени Врховног суда у побијаној пресуди дати разлози о одлучним чињеницама су потпуни и јасни, и нема никаквих противуречности између записника о исказима датим у поступку и онога што се у њиховој садржини у пресуди наводи, те да су неосновани наводи на којима се у вези са тим инсистира у наведеним жалбама. Навод жалбе, да није цењена одбрана оптуженог Павла Драшковића и његовог браниоца није тачна, јер је првостепени суд одбране оптужених, како у претходном поступку, на главном претрсу и у завршној речи свестрано ценио и дао разлоге, коју је одбрану прихватио, сваког од оптужених, а посебно Павла Драшковића и коју није прихватио, и због чега, а коју оцену у свему прихвата и Врховни суд и на исту упућује. Ово се исто односи и на жалбене наводе браниоца оптуженог Павла Драшковића, у вези склопљеног пријатељства између оптужених, а о чему је такође првостепени суд дао веома јасне, логичне и исцрпне разлоге у пресуди (странице 36. став 1.), а које у свему прихвата и овај суд. И коначно, изрека побијане пресуде није противуречна са разлозима, већ напротив у

CHB

потпуности је у сагласности са садржином изведених доказа на којима је првостепени суд засновао пресуду.

Даље, у жалби браниоца оптужбеног Павла Драшковића, адвоката Илије Радуловића, првостепена пресуда се побија и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 364. став 1. тачка 9. ЗКП, јер је пресудом прекорачена оптужба, обзиром да су у смислу члана 346. став 1. ЗКП, пресудом може односити само на дело које је предмет оптужбе, а у питању су кривична дела из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС и кривично дело из члана 134. КЗСРЈ, која се потпуно међусобно разликују по објектима, које кривично-правно заштићују и између њих нема никаквих правних сличности.

Врховни суд, међутим, налази да у овом случају, измењом чињеничног описа дела из оптужнице, није дошло до нарушавања објективног идентитета између оптужбе и пресуде, јер је измењени опис дела остао у границама истих радњи, односно догађаја описаног у оптужници, а који је повољнији за оптуженог, јер се ради о блажем кривичном делу. Не може се сматрати да је објективни идентитет измењен, ако су у пресуди измењене чињенице и околности које конкретизују кривично дело, али које нису правно релевантне за измену предметне оптужбе. Идентитет постоји, ако се, као у конкретном случају ради о истом догађају у његовим битним деловима, тако, да је измењом описа дела у пресуди, у односу на опис из оптужнице у основи не мења предмет оптужбе, а имајући у виду чињеницу да суд није везан за предлог тужиоца у погледу правне оцене дела.

Коначно у жалби браниоца оптуженог Горана Вуковића, адвоката Звонка Марковића, првостепена пресуда се побија и због битне повреде одредаба поступка из члана 364. став 1. тачка 5. ЗКП, јер се ради о кривичном делу ситне крађе из члана 173. став 1. КЗРС, а не кривичном делу крађе из члана 165. став 1. КЗРС, јер није било захтева овлашћеног тужиоца, па је из тог разлога оптужбу требало одбити.

Врховни суд налази да ни ова повреда Закона о кривичном поступку не постоји, јер је првостепени суд правилно утврдио вредност комплетна четири точка за путнички аутомобил марке "Голф" на основу изјаве оштећеног Небојше Илића. Затим, оптужени Горан Вуковић се договорио са два пунолетна лица да заједно одузму четири точка са путничких аутомобила, а што је сам оптужени Горан Вуковић у својој одбрани потврдио, па је онда првостепени суд основано могао закључити, да умишљај оптуженог Горана Вуковића није био да присвајањем ових точкова, оствари за себе малу имовинску корист. Према томе, правна квалификација извршеног кривичног дела није доведена у сумњу, а тиме ни жалбени наводи оптуженог Горана Вуковића нису основани, у погледу захтева овлашћеног тужиоца, јер за кривично дело у питању је овлашћен да гони по службеној дужности јавни тужилац у смислу члана 17. став 2. ЗКП.

Према томе, Врховни суд налази да у побијаној пресуди и поступку који је претходио њеном доношењу, нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, на које се указује у изјављеним жалбама, као ни остале повреде из члана 376. став 1. тачка 1. ЗКП, на које другостепени суд увек пази по службеној дужности.

Жалбама бранилаца свих оптужених и оптуженог Горана Вуковића неосновано се побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Првостепени суд је правилно оценио изведене доказе и одбране оптужених, па је у складу са одредбом члана 347. став 1. и 2. ЗКП пресуду засновао на чињеницама и доказима који су изведени на главном претресу, оценивши све доказе појединачно и скупно, као и са одбраном оптужених и при томе правилно и потпуно утврдио да су оптужени извршили кривична дела за која су оглашени кривим.

За то је дао довољне, јасне и потпуне разлоге, које у целисти прихвата и овај суд и на њих упућује.

Жалбе се, у вези овог жалбеног основа, своде на тврдњу да оптужени нису извршили кривична дела за која су оптужени и осуђени (у селима у Соту и Кукујевцима), и да за то нема доказа у списима предмета.

У жалби и допуни жалбе браниоца оптуженог Павла Драшковића, адвоката Илије Радуловића се наводи да (голо признање) оптужених Павла Драшковића и Горана Вуковића, у истражном поступку, које је дато уз употребу силе, које није поткрепљено ни једним доказом, нису довољни за осуду. У вези овога се указује на исказ сведока Саше Новоселца, а затим на извештај лекара КПД у Сремској Митровици др Горана Поповића, за који сматра да нема никакву доказну вредност. Такође бранилац у жалби указује и на остале изведене доказе, а који нису потврдили учешће оптуженог Павла Драшковића у извршењу кривичног дела за која је оглашен кривим.

У жалби браниоца оптуженог Павла Драшковића, адвоката Драгорода Сретеновића се указује, да се првостепена пресуда заснива на основу неких индиција и закључака, без чврстих и поузданих доказа. Првостепени суд је извео погрешан закључак, када налази да је оптужени Павле Драшковић извршио кривично дело у селу Соту, на штету Крошлак Стевана, јер то не произилази из чињеничног утврђења. За ово убиство један једини доказ, на коме се темељи целокупна пресуда је признање оптуженог Павла Драшковића у претходном поступку. Међутим, на основу овог признања, првостепена пресуда се не може заснивати, обзиром на малтретирање, мучење и остало, а што је све оптужени доживео, пре давања овог исказа истражном судији. Затим, се наводи реконструкција догађаја извршеног у селу Соту и указује на њене неправилности, које су супротне законским прописима. У вези пиштоља којим је убијен Крошлак

48

Стеван и његово проналажење, указује да оптужени Павле Драшковић није извршио ово кривично дело. У вези овог догађаја наводи да је оптужени дана 9. априла 1993. године, у вечерњим сатима, био лишен слободе, а како је навео у својој одбрани, па није могао бити ни у Соту, када је лишен живота Крошлак Стеван. Нема поузданих доказа и у односу на кривично дело извршено у Кукујевцима, па се указује и на поступак проналажења мајице, коју је наводно оптужени скинуо и бацио, после извршеног кривичног дела, тек касније показао то место, а што је све било режирано од стране радник СУП-а.

У жалбама оптуженог Горана Вуковића и његовог браниоца, адвоката Звонка Марковића се указује, да осим признања оптужених у истрази, које је дато под притиском од стране радника СУП-а, других доказа није било, да је оптужени извршио наведена кривична дела. Оптужени је изменио своју одбрану на главном претресу, али је суд није прихватио. Истичу да проналажење пиштоља марке "Шкорпион" није извршено у складу са одребама ЗКП, јер су пиштољ нашли радници СУП-а, а не истражни судија. Радници СУП-а су руководили истражним радњама, а исти је случај био и са реконструкцијом, који је записник урађен противно ЗКП. Све ово је било режирано од стране радника СУП-а који су иначе оптуженог Горана Вуковића посећивали у истражном затвору и над њим вршили страховиту тортуру и претње. Затим се наводи нелогичност у утврђеном чињеничном стању, у вези извршења кривичног дела у Кукујевцима, које је супротно и изнуђеним одбранама, а које су оптужени дали код истражног судије.

У жалби браниоца оптуженог Милана Николића, адвоката Вељка Губерине се указује да нико од оптужених није никада говорио о подстрекавању оптуженог Милана Николића на убиство, па је чудно да Окружни јавни тужилац остаје стално по свом интерпретирању чињеничног стања, које ни једним доказом није могло бити потврђено. И оптужени Павле Драшковић и Милан Николић, ако су негде казали о разговарању о принудном исељавању, никада нису то исељавање повезивали са убијањем. На главном претресу сви оптужени су опорекли било које терећење оптуженог Николића, а своје исказе дате у истрази су биле једино и искључиво као притисак од полиције, који је перманентно био спровођен од њихове стране.

У жалби браниоца оптуженог Милана Николића, адвоката Ненада Вукасовића се наводи да је оптужени Милан Николић, у истрази био психички малтретиран, те доласка радника обезбеђења СУП-а код притворених лица и обављања разговора са њима, ван и без одобрења председника већа. Затим се, указује на истражну радњу, реконструкцију од 16. фебруара 1994. године, а која је од стране суда прихваћена као мериторна - валидна и она је један од доказа на који се суд позива. На овој реконструкцији били су присутни браниоци оптужених Стојан Урукало и Невена Михајловић. Као сведок је саслушан Стојан Урукало, али се његов

15.

исказ уопште не коментарише у образложењу пресуде и не даје оцена исказа овог сведока, а овај сведок је изјавио да уопште не зна каквој је радњи присуствовао. Затим, суд у записнику није ни констатовао његово присуство, а суд наводи да је то техничка грешка. Посебно се указује у жалби да оптужени Милан Николић оружје није дао оптуженима Павлу Драшковићу и Горану Вуковићу, јер за то не постоји никакав доказ, односно постојала би потврда о томе. Такође, наводи на нелогичност, у вези убиства у Кукујевцима и то у вези договора да оптужени Милан Николић сачека другу двојицу оптужених, како би их одвезао својим колима, до места злочина, јер их није одвезао. У вези овога суд није дао образложење.

У жалби браниоца оптуженог Милана Николића, адвоката Оливере Јелкић се истиче да оптужени Павле Драшковић и Горан Вуковић у својим одбранама, које су дали под притиском и тортуром, коју су преживели у полицији, чак и под таквим условима нису помињали оптуженог Милана Николића, као подстрекача. При оваквим одбранама су остали до краја, па није јасно одакле суд себи "даје могућност", да оптуженог Милана Николића огласи кривим за кривично дело, за које је "било доказа". У току поступка, чак нико није дао ни такву могућност, па је суд, изашао из граница својих овлашћења. Затим, указује како се може извршити ово кривично дело и то на више начина, али оптужени Милан Николић није могао да извршио ово дело, ни на један од наведених начина, осим једино могућности личног контакта и подстрекавања, али за то нема доказа, јер оптужени Павле Драшковић и Горан Вуковић, или неко од саслушаних сведока, то нису потврдили. Такође, бранилац поставља питање, ако се ради о три особе од којих су прва и трећа просечно интелигентне, а друга надпросечно, како је могуће, да трећа особа подстрекава прве две, на нешто на чега оне нису спремне. Заправо, да ли је могуће подстрекнути речима, говором, разговором, нормалну особу, пунолетну, интелигентну, да почини дело, за које му се може изрећи и смртна казна, а да оно само за то нема посебног интереса.

Врховни суд је ценио све ове жалбене наводе, па је нашао да су они неприхватљиви, јер је првостепени суд за утврђено чињенично стање, у погледу радњи извршења сваког кривичног дела и учешћа појединих оптужених у њима јасно навео на основу којих доказа је утврдио, што Врховни суд у целини прихвата.

Осим тога, првостепени суд је у побијаној прсуди ценио и наводе одбране оптужених на главном претресу, који се у основи и понављају у изјављеним жалбама. И о њима је првостепени суд дао одговарајуће разлоге, које у свему прихвата и Врховни суд.

Супротно жалбеним наводима бранилаца оптужених Павла Драшковића, оптуженог Горана Вуковића и његовог браниоца и бранилаца оптужених Милана Николића, Врховни суд налази да се првостепена пресуда, у вези убиства Стевана Крошљака у Соту, заснива на

веродостојним доказима, који су изведени на главном претресу, а то су углавном искази оптужених Павла Драшковића, Горана Вуковића и Петра Живковића из истраге, искази сведока Жељка Довчака, Мије Довчака, Мије Крошлака, Петра Крошлака, Сузана Крошлак, Бранка Шафарика, Петра Гаврића, Бранка Црнића, Стојана Урукала, Анице Бенковић, Владе Влаисављевића и Милице Влаисављевић, налаза и мишљења вештака балистичара Зорана Јовановића и специјалисте за судску медицину проф. др Мирослава Шовљанског, материјалних доказа, записника о увиђају Кри. бр. 119/93 Општинског суда у Шиду и фотодокументације лица места, записника о обдукцији покојног Стевана Крошлака извршеног од Завода за судску медицину у Новом Саду, вештачења МУП-а Нови Сад бр. 234-1782 од 14.октобра 1993. године, извештаја лекара КПД у Сремској Митровици о повредама оптужених, др Горана Поповића, записника о реконструкцији од 16. фебруара 1994. године, са фотодокументацијом, дописом ВП у Јанковцима бр. 25/390 од 29.маја 1995. године, дописа СУП-а у Сремској Митровици од 29. јуна 1995. године, дописа КПД у Сремској Митровици бр. 640-847 од 21. децембра 1995. године, дописа МУП-а у Сремској Митровици од 15.ноцембра 1994. године и од 17.ноцембра 1994. године, и на основу налаза и мишљења вештака неуропсихијатра др Србислава Михајловића и др Божимира Савића и психолога Милана Цвијановић и у вези убиства Николе и Агице Оскомић и Марије Томић у Кукујевцима, заснива такође на веродостојним доказима, изведеним на главном претресу, исказима оптужених у претходном поступку Павла Драшковића, Горана Вуковића и Петра Живковића, суочењем између ових оптужених и са оптуженим Миланом Николићем, искази сведока Николе Сенића, Блажимира Ружића, Бранка Црнића и Стојана Урукала, налаз и мишљења вештака балистичара Зорана Јовановића, вештака за биолошке трагове мр Мирјане Штајнер, вештака специјалисте за судску медицину проф. др Мирослава Шовљанског, вештака неуропсихијатра др Божимира Савића и психолога Милана Цвијановића и вештака неуропсихијатра др Србислава Михајловића, материјалних доказа записника о увиђају истражног судије Окружног суда у Сремској Митровици Кри. бр. 30/93 од 13.октобра 1993. године, са фотодокументацијом лица места и видео касетом, писменог налаза и мишљења судскомедицинског вештака проф. др Мирослава Шовљанског, налаза и мишљења вештака мр Мирјане Штајнер, записника о реконструкцији убиства у Соту и Кукујевцима Ки. бр. 240/93 од 16. фебруара 1994. године, и фотодокументацијом са лица места и видеоснимком - касетом, записника о балистичком вештачењу бр. 21/94 од 21. марта 1994. године, сачињен по вештаку Зорану Јовановићу, вештачење пиштоља са пригушивачем марке "Шкорпион" и чауре (фабрички број 24971) сачињен по вештаку Момчилу Бјелици и приложеној фотодокументацији, прегледом књиге корпора деликти Окружног суда у Сремској Митровици и прегледом једне мајице и пиштоља са пригушивачњем марке "Шкорпион" калибра 7,65 мм, фабрички бр. 24971, писменим налазом и мишљењем вештака неуропсихијатра др Божимира Савића и психолога Милана Цвијановића, неуропсихијатра др Србислава Михајловића и записника о обдукцији покојних Николе и Агице Оскомић и

651

Марије Томић, сачињен од стране Завода за судску медицину у Новом Саду, који поткрепљују исказе оптужених из истраге. Све то у међусобној повезаности чини основу за пресуду, којом се оптужени оглашавају кривим због извршених кривичних дела из изреке првостепене пресуде. Ови докази и искази оптужених, оцењени су свестрано и правилно од стране првостепеног суда, и јасно се види шта је од њих прихваћено, а шта се не прихвата и из којих разлога. Таквој оци неосновано се приговара у жалбама, а при томе не нуде неки битни докази, који би могли утицати да се чињенично стање другачије утврди, само се понављају одбране оптужених Павла Драшковића, Горана Вуковића и Петра Живковића са главног претреса и износи неприхватљива оцена разлога у пресуду, све са циљем да се умањи значај одлучних чињенице и елеминишу изведени докази.

Када се изведеним материјалним доказима, записницима о увиђају, фотодокументацијама лица места, записник о реконструкцији лица места у Соту и Кукујевцима, са фотодокументацијом и видео снимком, записник о вештачењу пиштоља марке "ЦЗ" М-57 калибар 7,62 мм, фабрички број 212147 и пиштоља са пригушивачем марке "Шкорпион" и чауре, налаз и мишљење вештака балистичара, записник о обдукцији пок. Стевана Крошљака, Николе Оскомића, Агице Оскомић и Марије Томић, налазом и мишљењем вештака мр Мирјане Штајнер, увидом у корпоративне, те искази саслушаних сведока, анализирају и доведу у вези са признањима оптужених Павла Драшковића, Горана Вуковића и Петра Живковића у претходном поступку, и које је детаљно анализирао у побијаној пресуди и првостепени суд, онда и по мишљењу овога суда несумњиво произилази, да су оптужени Павле Драшковић, Горан Вуковић и Милан Николић, извршили кривична дела у питању, на начин и у време описано у изреци првостепене пресуде, па се жалбама неосновано истиче супротно или да нема доказа да су оптужени извршили кривична дела, која им се стављају на терет. Искази оптужених нису нека обична признања, већ детаљни описи догађаја, која су дала лица, којима су ти догађаји познати и којима су у њима учествовали и ко је од других оптужених учествовао у инкриминисаним радњама и на који начин. Оптужени слично описују извршење кривичних дела, неко са више а неко са мање детаља, а искази су одраз њихове воље, а не принуде, како се то неосновано у жалбама истиче. Правилно првостепени суд закључује да се могу прихватити искази оптужених из истраге, а не они са главног претреса. За измену исказа на главном претресу и објашњења о томе нису прихватљива. О томе је већ било речи, јер се у појединим жалбама понављају ови наводи, који су већ истицани, у вези са претходним основом побијања првостепене пресуде у том делу. И њима је Врховни суд већ дао оцене у разлозима, па налази да би и њихово понављање било сувишно.

Побијајући првостепену пресуду због повреде кривичног закона, у жалбама свих бранилаца оптуженог Милана Николића се истиче, да нема кривичног дела подстрекавања из члана 23. КЗСРЈ, везано за Кукујевце, јер се из пресуде не може уочити у чему је оптужени

ES2

Милан Николић, подстрекао остале оптужене на извршење кривичног дела из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ. Полазећи од конкретних одредби члана 23. КЗСРЈ, ако неко наводи на вршење неких радњи уопште, поставља се питање, како је суд извео закључак да је оптужени Милан Николић, извршио управо ту конкретизацију, а која је обележје кривичног дела подстреквања. Када су у питању Кукојевци, првостепени суд само "констатује", узимајући да је то и доказано, да је оптужени Милан Николић сазнао да у Кукојевцима живи породица неспрске националности, према којој је извршио кривично дело. При томе, суд уопште не објашњава, нити да је разлоге на основу чега је извео овакав закључак. Затим те наводи нелогичност у вези догађаја у Соту, а за које је кривично дело оптужени Петар Живковић ослобођен од оптужбе, иако се у пресуди наводи, да је све податке о Стевану Крошлаку дао оптужени Петар Живковић, над којим је извршено кривично дело убиства. Изнети наводи у жалбама нису прихватљиви. Правилно је првостепени суд утврдио да је оптужени Милан Николић подстрекао оптужене Павла Драшковића и Горана Вуковића да угрожавањем сигурности, озбиљним претњама и принудом изврше притисак на Хрвате и на припаднике других неспрских националности у селима западног дела Срема, да их застраше и да то застрашивање "одјекне", како би се убрзало њихово исељавање. Ову чињеницу је, сагласно одбранама осталих оптужених их претходног поступка, правилно утврдио првостепени суд. Његово извршење кривичног дела је деловање, као подстрекача, јер износи своју идеју оптуженима Павлу Драшковићу и Горану Вуковићу, да на територији Савезне Републике Југославије, у селима западног Срема, претежно настањеним хрватским и другим неспрским живљем, озбиљним претњама и принудом треба вршити притисак на Хрвате и на припаднике других неспрских националности да напусте та села, те да застрашивање "одјекне" и убрзају исељавање, навео је оптужене Павла Драшковића и Горана Вуковића да управо они ову његову идеју реализују и то прво у Соту а потом у Кукојевцима. На основу оваквог подстреквања оптуженог Милана Николића, које је оптуженима Павлу Драшковићу и Горану Вуковићу дао и оружје, за застрашивање овог неспрског живља, па су оптужени Павле Драшковић и Горан Вуковић донели одлуку, да ураде, то што је оптужени Милан Николић тражио. Оптужени Милан Николић је при том поступао са директним умишљајем, а о чему је првостепени суд дао веома јасне и непротивречне разлоге у пресуди (странице 84. став 1.), које у целости прихвата и овај суд и на исте упућује. Према томе, радња оптуженог Милана Николића у тачкама 1. и 2. изреке пресуде, садрже обележја кривичног дела изазивања националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 34. став 2. у вези става 1, а све у вези са чланом 23. КЗСРЈ, у подстреквању, а у продуженом трајању, јер је ово кривично дело извршено од стране подстрекнутих лица оптужених Павла Драшковића у Кукојевцима и оптуженог Горана Вуковића у Соту. Стога је Врховни суд оценио жалбене наводе бранилаца оптуженог Милана Николића, неоснованим у вези примене кривичног закона.

653

19.

Правилно је првостепени суд из утврђеног чињеничног стања извео закључак, да је оптужени Павле Драшковић извршио кривично дело убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС на штету Крошлак Стевана, кривично дело изазивања националне, расне и верске мржње, раздоза и нетрпељивости из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ и кривично дело неовлашћено држање муниције из члана 33. став 2. у вези става 1. Закона о оружју и муницији Републике Србије, а оптужени Горан Вуковић кривично дело изазивања националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ, три кривична дела убиства и ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС, на штету Николе Оскомића, Агице Оскомић и Марије Томић и кривично дело крађе из члана 165. став 1. КЗРС, па се оцењују неосноване жалбе бранилаца оптуженог Павла Драшковића, оптуженог Горана Вуковића и његовог браниоца, када се жалбама побија првостепена пресуда и по овом законском основу. О томе првостепени суд је дао јасне разлоге, које у свему прихвата и Врховни суд, посебно и оне за неприхватање становишта оптужнице у том погледу у односу на поједине оптужене за поједина кривична дела. У вези жалбеног навода Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици, због погрешне примене кривичног закона, Врховни суд је већ дао оцену у разлозима, у вези са претходним основом побијања првостепене пресуде (битне повреде одредаба ЗКП-а).

Остали жалбени наводи, који се односе на чињенично стање и примену кривичног закона, које је Врховни суд такође ценио и имао у виду, приликом доношења одлуке, по налажењу овог суда, нису од значаја на исход овог кривичног поступка.

Жалбе свих бранилаца оптужених у погледу одлуке о казни нису основани. Приликом одлучивања о казни оптуженима, првостепени суд је ценио све околности, које у конкретном случају могу имати утицаја на врсту, и тежину санкције, и при томе правилно нашао, да има основа за примену одредаба о ублажавању казне, код утврђивања појединачних казни оптуженима Павлу Драшковићу и Горану Вуковићу, за кривична дела убиства из ниских побуда из члана 47. став 2. тачка 4. КЗРС, па им је за свако од тих дела утврдио казну затвора у трајању од осам година, с тим што је оптуженом Павлу Драшковићу за кривично дело из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ утврдио казну затвора у трајању од две године и за кривично дело из члана 33. став 2. Закона о оружју и муницији Републике Србије казну затвора у трајању од једне године, док је оптуженом Горану Вуковићу утврдио казну затвора у трајању од једне године за кривично дело из члана 134. став 2. у вези става 1. КЗСРЈ и за кривично дело из члана 165. став 1. КЗРС утврдио казну затвора у трајању од три месеца, а при том је водио рачуна о свим олакшавајућим околностима, које постоје код оптужених. Оптуженима Павлу Драшковићу, Горану Вуковићу и Милану Николићу, као олакшавајуће околности узео је у обзир њихове породичне прилике, јер су сва тројица ожењени, оптуженом Павлу Драшковићу и Горану Вуковићу да имају једно малолетно дете, оптуженом Милану

Николићу двоје малолетне деце, затим су оптужени Павле Драшковић и Горан Вуковић без сталног запослења, а оптужени Милан Николић, без имовине. Посебно отежавајући околности оптуженима Горану Вуковићу и Милану Николићу, није нашао, а оптуженом Павлу Драшковићу ранију осуђиваност није узео као посебно отежавајући околност, обзиром да је био осуђиван за кривично дело против имовине, а не за крвне деликте. Међутим, суд је имао у виду начин извршења кривичног дела и њихове године старости, па је на основу примене члана 48. став 2. КЗСРЈ оптуженог Павла Драшковића осудио на јединствену казну затвора у трајању од 10 година, а оптуженог Горана Вуковића на јединствену казну затвора у трајању од 15 година, док је Милана Николића, осудио на казну затвора у трајању од три године и шест месеци, стим што им је на основу члана 50. став 1. КЗСРЈ урачунао време проведено у притвору.

Наведеним околностима, првостепени суд је правилно придао онакав значај, какав оне у конкретном случају имају у односу на висину изречене казне, па обзиром да се у жалбама свих бранилаца оптужених и жалби оптуженог Горана Вуковића не износе никакве чињенице или околности, које би утицали на ублажавање казне оптуженима, то Врховни суд налази, да су отуде и жалбени предлози за преиначење побијане пресуде у погледу одлуке о казни неприхватљиви.

Наиме, Врховни суд налази да су изречене казне оптуженима за учињена кривична дела сразмерне друштвеној опасности и тужени учињених дела и њима као учиниоцима тих кривичних дела, те да ће се таквим казнама постићи одговарајућа сврха кривичних санкција прописана чланом 5. КЗСРЈ, у оквиру ње и сврха кажњавања прописана чланом 33. КЗСРЈ.

Најзад, неосновано се жалбом браниоца оптуженог Милана Николића, адвоката Вељка Губерине побија првостепена пресуда, због одлуке о трошковима кривичног поступка (учињено је то на уопштен начин, истицањем само жалбеног основа), јер је та одлука донета у складу са одредбом члана 98. став 1. у вези члана 95. ЗКП.

Такође је овај суд, по службеној дужности, на основу члана 379. ЗКП преиспитао првостепену пресуду у погледу одлуке о изреченој мери безбедности оптуженима на основу члана 69. КЗСРЈ, па налази да је првостепени суд ову меру безбедности оптуженима Павлу Драшковићу и Горану Вуковићу законито изрекао.

Из изнетих разлога, на основу члана 384. ЗКП Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар,
Бранкица Рацковић, с.р.

Председник већа
судија
Драгомир Стојановић, с.р.

За тачност отправка
шеф писанице
Рада Митровић

СМ

Радослав Митровић